

1 Důkazní břemeno

1.1 Jaká jsou pravidla týkající se důkazního břemena?

Lucemburské právo se řídí zásadou, že důkazní břemeno nese osoba, která se domáhá splnění určitého závazku. A naopak osoba, která tvrdí, že je od tohoto závazku osvobozena, musí prokázat provedení platby nebo existenci skutečnosti, která vedla k zániku daného závazku.

1.2 Existují pravidla, která vylučují některé skutečnosti z důkazního břemene? Ve kterých případech? Je možné i tak vyvrátit určité právní domněnky předložením důkazu?

Lucemburské právo stanoví v určitých případech domněnky, které zbavují osobu povinnosti předložit důkaz, a to za předpokladu, že se tato povinnost týká skutečnosti, kterou buď nelze, nebo lze jen stěží prokázat. Domněnky lze označit za závěry, které zákony nebo soudy vyvozují ze známých skutečností a uplatňují je v souvislosti s neznámými skutečnostmi.

Zákonodárce rozlišuje dvě kategorie domněnek: zprv se jedná o právní domněnky, jež zvláštní zákony přičítají určitým aktům či skutečnostem. Z druhé jsou to domněnky, které nevyplývají ze zákonů, a soud je může přijmout pouze za předpokladu, že jsou závažné, přesné a nezvratné.

Zpravidla platí, že domněnku lze vyvrátit protidůkazem. Například platí domněnka, že otcem dítěte, které se narodilo během manželství, je manžel matky dítěte. Přesto je však možné podat žalobu na popření otcovství.

Méně často se stává, že domněnky jsou nevyvrátitelné. Proti takovýmto domněnkám nelze podat protidůkaz.

1.3 Do jaké míry musí být soud přesvědčen o pravdivosti faktu, aby na něm založil rozsudek?

Posuzování skutečností spadá do svrchované posuzovací pravomoci soudu. Vyvstanou-li pochybnosti, soud ověří, zda existují závažné, přesné a nezvratné indicie, a důkaz buď přijme, nebo odmítne, podle míry pravděpodobnosti tvrzených skutečností.

2 Provádění důkazů

2.1 Provádí soud dokazování pouze na návrh účastníků nebo může soudce v některých případech provádět důkazy i z vlastního podnětu?

Provedení důkazu může nařídít soud na návrh některého z účastníků řízení, ale v některých případech i z vlastního podnětu.

2.2 Je-li návrhu účastníka na provedení důkazu vyhověno, co následuje?

Soud oznámí jmenovanému znalci rozsah jeho úkolů. Znalec svolá účastníky řízení a třetí osoby, které se musí na provedení důkazů podílet. S ohledem na zásadu kontradiktornosti musí být dokazování prováděno v přítomnosti účastníků řízení.

2.3 Ve kterých případech může soud zamítnout návrh účastníka na provedení dokazování?

Pokud soud nemá k dispozici dostatečné množství prvků nutných k vynesení rozhodnutí, může vždy nařídít, aby byl proveden důkaz.

Provedení důkazu určité skutečnosti může být nařízeno pouze tehdy, nemá-li účastník řízení, který se této skutečnosti dovolává, k dispozici dostatečné množství prvků nutných k jejímu prokázání. Provedení důkazu nesmí být v žádném případě nařizováno za účelem nápravy nečinnosti některého z účastníků řízení při dokazování skutečností.

Soud musí dokazování provádět pouze v takovém rozsahu, který je dostačující k vyřešení sporu, přičemž musí dát přednost nejjednodušším a nejméně nákladným řešením.

2.4 Jaké existují druhy důkazních prostředků?

Mezi důkazní prostředky patří listinný důkaz, svědecká výpověď, domněnky, doznání a přísaha.

2.5 Jaké jsou metody dokazování pomocí svědků a jak se liší od dokazování pomocí znalců? Jaká jsou pravidla pro předkládání písemných důkazů a znaleckých posudků?

Metody dokazování pomocí svědků a pomocí znalců:

Je-li přípustná svědecká výpověď, je soud oprávněn shromáždit prohlášení třetích osob, jež mohou osvětlit sporné skutečnosti, s nimiž se tyto osoby osobně seznámily. Tato prohlášení mohou být předkládána v písemné podobě, nebo při výslechu v ústní podobě.

Soud je oprávněn pověřit kteroukoliv osobu dle vlastního uvážení, aby mu poskytla vysvětlení formou zjištění skutečností, formou konzultací nebo formou znaleckého posudku, za předpokladu, že některá z otázek skutkového stavu musí být vyložena znalcem. Pokud není nutné, aby byl posudek předložen v písemné podobě, soud může povolit, aby jej znalec vyložil ústně během jednání; z tohoto jednání se vyhotoví zápis, který podepíše soudce a vedoucí soudní kanceláře.

Pravidla pro předkládání písemných důkazů a znaleckých zpráv a posudků:

Písemný důkaz:

Účastník řízení, který předkládá písemnost, musí tuto skutečnost oznámit všem dalším účastníkům řízení. Toto oznámení se provádí buď proti potvrzení, nebo podáním v soudní kanceláři. K oznámení písemností musí dojít z vlastního podnětu účastníka řízení.

Znalecké zprávy a posudky:

Znalec podá zprávu v soudní kanceláři. Bez ohledu na počet znalců je vždy vypracována pouze jedna zpráva; v případě rozporů uvede každý ze znalců svůj názor. Pokud znalec získal také posudek dalšího odborníka působícího v jiném oboru, přiloží se tento posudek podle okolností buď k zápisu z jednání, nebo do spisu.

2.6 Mají některé způsoby dokazování větší důkazní sílu než jiné?

Některé způsoby dokazování mají větší důkazní sílu než jiné:

Úřední listiny vyhotovuje osoba zastávající veřejný úřad (notář, soudní vykonavatel) v rámci výkonu svých funkcí. Jsou platné až do okamžiku, kdy je zpochybněna jejich pravost.

Soukromoprávní listiny vyhotovují sami účastníci řízení, bez jakéhokoli zásahu osob zastávajících veřejný úřad, a sami je také podepisují. Jsou platné až do okamžiku, kdy je prokázán opak.

Svědecké výpovědi a ostatní způsoby dokazování soud posuzuje volně podle svého uvážení.

2.7 Jsou pro prokázání určitých skutečností povinné určité způsoby dokazování?

Pro prokázání právního aktu (smlouvy), jehož hodnota je vyšší než 2 500 EUR, se vyžaduje písemný důkaz. Naopak právní skutečnosti (nehoda atd.) mohou být dokazovány libovolným způsobem.

2.8 Mají svědci ze zákona povinnost svědčit?

Zákonodárce ukládá svědkům povinnost spolupracovat se soudy za účelem prokázání pravdy.

2.9 Ve kterých případech mohou svědci odmítnout vypovídat?

Povinnosti svědčit mohou být zproštěny osoby, které prokáží legitimní důvod. Výpověď mohou odmítnout rodiče některého z účastníků řízení, jakož i jeho příbuzní v přímé linii nebo jeho manžel/manželka, a to i pokud jsou rozvedeni.

2.10 Může být osoba, která odmítne vypovídat jako svědek, sankcionována nebo přinucena podat svědeckví?

Svědci, kteří odpírají plnit svědeckou povinnost, mohou být předvoláni na vlastní náklady, pokud je jejich výslech považován za nezbytný. Svědkům, kteří odpírají plnit svědeckou povinnost, jakož i svědkům, kteří bez řádného důvodu odmítnou vypovídat nebo složit přísahu, může být uložena pořádková pokuta ve výši 50 až 2 500 EUR.

Kdo prokáže, že se nemohl ve stanovený den dostavit, může být pokuty i povinnosti nést náklady na předvolání zproštěn.

2.11 Existují osoby, od nichž nelze vyžadovat svědeckví?

Svědeckou výpověď může podat kterákoli osoba s výjimkou osob, které nejsou způsobilé svědčit u soudu.

Osoby, jež nemohou svědčit, však mohou být za týchž podmínek vyslechnuty, aniž přitom skládají přísahu. V souvislosti s vytýkanými skutečnostmi, jichž se dovolávají manželé/manželky na podporu svého návrhu na rozvod nebo rozluky, nelze za žádných okolností vyslýchat jejich potomky.

2.12 Jaká je úloha soudce a účastníků při výslechu svědků? Za jakých podmínek lze svědka vyslechnout prostřednictvím videokonference nebo jiných technických prostředků?

Úloha soudce a účastníků řízení při výslechu svědků

Soudce vyslechnout jednotlivé výpovědi svědků, a to každého zvlášť a v jím stanoveném pořadí, za přítomnosti účastníků řízení, byli-li předvoláni. Svědkové nemohou přednášet žádné návrhy.

Soud může vyslechnout svědky či klást jim dotazy v souvislosti se všemi skutečnostmi, u nichž zákon připouští dokazování, a to i v případě, že tyto skutečnosti nejsou uvedeny v rozhodnutí, jímž se nařizuje výslech. Může svědky vyslýchat opakovaně, zajistit jejich vzájemnou konfrontaci a případně je vyslechnout v přítomnosti znalce.

Účastníkům řízení není povoleno, pod sankcí vykázaní ze soudní síně, přerušovat výslech svědků, klást jim dotazy nebo snažit se je ovlivňovat, jakož i přímo se na ně obracet. Pokud soud uzná za vhodné, může položit otázky, jež mu účastníci řízení přednesou po ukončení výslechu svědka.

Videokonference a jiné technické prostředky

Cílem nařízení Rady (ES) č. 1206/2001 ze dne 28. května 2001 o spolupráci soudů členských států při dokazování v občanských nebo obchodních věcech je zlepšit, zjednodušit a urychlit spolupráci mezi soudy členských států při získávání a předkládání důkazů. V lucemburském právu neexistuje žádné zvláštní ustanovení týkající se videokonferencí. V této souvislosti lze použít články nového občanského soudního řádu upravující výslech svědků, ověřování totožnosti soudem a předvolávání osob. Soudy jsou vybaveny nezbytnými technickými prostředky. V den, na který bylo stanoveno konání videokonference, musí být přítomen soudce, vedoucí soudní kanceláře, tlumočník a technik.

Soud může zajistit pořízení zvukového, obrazového nebo audiovizuálního záznamu provedeného dokazování, ať již v úplném či částečném rozsahu.

Záznam je uložen v soudní kanceláři. Každý účastník řízení může požádat, aby mu byla na jeho náklady předána kopie tohoto záznamu nebo jeho přepis.

3 Hodnocení důkazů

3.1 Jestliže účastník získal důkaz nezákonným způsobem, existují omezení přípustnosti takového důkazu při rozhodování?

Soud nezohlední důkazy získané protiprávním způsobem, například pomocí skryté kamery nebo záznamu telefonického rozhovoru pořízeného bez vědomí hovořících osob.

3.2 Jsem-li účastníkem řízení, bude moje tvrzení považováno za důkaz?

Vlastní tvrzení účastníků řízení nemají v zásadě důkazní hodnotu.

Související odkazy

<http://www.legilux.lu/>

Poslední aktualizace: 13/05/2020

Za originální verzi stránky (v jazyce daného členského státu) odpovídá příslušné kontaktní místo Evropské soudní sítě. Příklad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. ESS-O ani Evropská komise neodpovídá ani neručí za informace a data, které tento dokument obsahuje či na které odkazuje. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.